

РЕШЕНИЕ

№ 11390

гр. София, 30.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 181, в публично заседание на тридесет и първи май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: НАТАЛИ ПЛ. ГЕНАДИЕВА

при участието на секретаря М. АТ. Й.
като разгледа докладваното от Н. П. Г. Гражданско дело № 20221110166500
по описа за 2022 година

Производството е образувано по подадена искова молба от Г. П. П. срещу Р. Т. А.. Предявени са искове с правна квалификация чл. 127а, СК и чл. 76, т. 9 ЗБЛД, като ищцата иска да се замести съгласието на ответника за изваждане на задграничен паспорт на детето М. Р. А., както и да се замести съгласието на ответника за извеждане на детето извън пределите на на Република България до държавите-членки на ЕС, до съседните държави Македония, Сърбия, Турция, Албания, както и в Египет, Мароко, Тунис, Обединените Арабски Емирства (включително Дубай), САЩ, Канада, Япония, Китай и Сингапур, с цел образуване или екскурзия/почивка, придружавано от майката или за пътуване на детето организирано от учебното заведение което посещава за участие в международни прояви или екскурзии за които майката е дала съгласие, за срок до навършване на пълнолетие на детето. Поискано е и постановяване на предварително изпълнение по реда на чл. 127а, ал. 4 СК.

В дадения едномесечен срок не е постъпил отговор от ответника, респективно същият не е взел становище по така предявената претенция.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 235 ГПК във връзка с посочените от страните доводи, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Производството е с правно основание чл. 127а СК и чл. 76, т. 9 ЗБЛД.

Въпросите, свързани с пътуване на дете в чужбина и издаването на необходимите лични документи за това, се решават по общо съгласие на родителите. Когато родителите не постигнат съгласие по ал. 1, спорът между тях се решава от районния съд по настоящия адрес на детето □чл. 127а, ал. 1 и ал. 2 СК.

Не се спори, а и се установява се по делото, че Г. П. П., ЕГН: ***** и Р. Т. А., ЕГН: ***** са родители на М. Р. А., ЕГН: *****, видно от удостоверение за раждане (л. 7 от делото).

Установява се, че М. Р. А. е ученик в Софийската математическа гимназия „Паисий Хилендарски“ (СМГ). Видно от служебна бележка (л. 12 от делото) издадена от Софийската математическа гимназия „Паисий Хилендарски“ (СМГ), детето М. А. е записан за първи път в 8-ми клас за учебната 2022/2023г. Последният посещава множество училищни школи за подготовка за олимпиади, национални и международни състезания. По делото е приложена препоръка от Богомил Симов заместник директор в която се сочи, че детето М. А. има изразен интерес към математиката, както химия биология, физика география и история. Участва в международни математически олимпиади и други математически състезания и турнири, където се представя впечатляващо. Това се вижда и от приложените по делото множество грамоти и сертификати, включително и от международни състезания (л. 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16).

От представения по делото социален доклад от ДСП-Лозенец /л. 54-55/ се установява, че детето от раждането си до настоящия момент се отглежда от майката с помощта на бабата и дядото по майчина линия, както и от лицето с което майката съжителства. Контактите на детето с бащата не са регламентирани и са прекъснати. В проведен разговор от социалния работник с детето, М. е споделил, че не е виждал баща си от седем години. Когато е бил на 10 години му се е обадил, за да го помоли да му разреши да пътува извън страната, но е получил отказ и от тогава не са се чували. Детето има осигурени битови условия в дома на майката, с която живее. Становището на ДСП-Лозенец е, че детето има интерес да опознае и посети нови и непознати места, което ще се отрази благоприятно на познавателното и емоционално развитие на детето и в осъществяване на на планове му за обучение и реализация.

В съдебно заседание е разпитан в качеството си на свидетел П.Т., който е лицето, с което ишцата живее на семейни начала. Свидетелят сочи, че детето има желание да пътува в чужбина, като конкретния повод за завеждане на делото е експурзия, организирана от училището на детето. Спомена също, че той и ишцата имат желание и възможност да извеждат детето на почивки. Освети това заявява, че детето говори английски и немски, като поради отказите на баща му да му даде разрешение не е успял да ги практикува. Твърди, че детето се явява и на състезания по химия и история, като е имало случай да не може да се яви на такива състезание, тъй като са провеждани в чужбина. Съдът кредитира показания на свидетеля като обективни, безпротиворечиви, последователни и логични. Същите кореспондират и с останалия събран доказателствен материал.

Съдът намира подадената молба за допустима и редовна. От твърденията на страните и от приетите доказателства по делото се установява, че между страните е налице спор относно пътуването на детето в чужбина. Разногласието произтича и от обстоятелството, че бащата се е дезинтересирал от желанията и потребностите на детето, като включително и в настоящото производство не е подал отговор не е взел становище по иска, не се яви и

проведените по делото съдебни заседания, което само по себе си е достатъчно да се приеме, че между страните съществуват разногласия относно пътуването на детето, поради което по така възникналата спорна съдебна администрация компетентен да се произнесе е съдът.

Когато разглежда въпросите, свързани с пътуване на дете в чужбина, съответно – с издаването на необходимите лични документи за това, съдът не бива да допуска разрешението за пътуване да води до промяна в местоживеенето на детето, ако искането за разрешение не е съпроводено и с искане за промяна в местоживеенето на детето.

Съгласно чл. 35, ал. 1 от Конституцията на Република България всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели, като това право може да се ограничава само със закон, за защита на националната сигурност, народното здраве и правата и свободите на други граждани. Пътуванията на детето за участие в международни олимпиади и състезания е в негов изключителен интерес.

В производството по реда на чл. 127а СК съдът не е обвързан от формулираното от молителя искане относно брой пътувания, период от време и определени държави. В рамките на заявеното искане с молбата по чл. 127а СК съдът разполага с власт да разреши конкретни пътувания в период от време, различен от заявления и до определени държави, част от поисканите с молбата, или да разреши неограничен брой пътувания, но до определени държави или поне определяеми – виж Тълкувателно решение № 1 от 03.07.2017 г. на ВКС по т. д. № 1/2016 г. на ОСГК на ВКС. Доколкото производството не е исково и съдът изхожда основно от интереса на детето, той не е изцяло обвързан от направеното искане.

Въпросът, свързан с пътуване на дете в чужбина и издаването на необходимите лични документи за това, при разногласие на родителите, е от категорията на спорна съдебна администрация, при решаването на който съдът прави преценка за целесъобразност. В производството по спорна съдебна администрация по реда на чл. 127а СК съдът не е обвързан от формулираното от молителя искане относно брой пътувания, период от време и определени държави – виж решение № 403/29.02.2016 г. по гр. д. № 6903/2014 г. на IV г. о. на ВКС.

Държавите-членки на Европейския съюз са държави със стабилни икономики, политически стабилни, без граждански и социални конфликти. Всички държави-членки на Европейския съюз са страни по Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечане на деца от 25 октомври 1980 г., която съдържа правила за осигуряване незабавното връщане на децата, прехвърлени незаконно или задържани в някоя от договарящите държави, и гарантира ефективното спазване на законите, свързани с упражняването на родителските права и правото на лични отношения, на една договаряща държава от другите договарящи държави. Страна по Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечане на деца от 25 октомври 1980 г. са и Сърбия, Република Северна Македония, Турция. С посочените държави България има сключени договори за правна помощ. Посочените страни са или съседни на България /т. е. може да се

наложи транзитно преминаване през тях/, или са близки славянски народи с традиции в сътрудничеството по граждански дела. Страни-членки на Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца от 25 октомври 1980 г. са и Съединените Американски Щати, Канада, Япония, Сингапур, Мароко и Тунис. Посочените държави са с развита икономика, посещаването на тези държави би спомогнало за разширяването на кръгозора на детето. Още повече

Следователно няма пречки до посочените държави да се разреши на детето да пътува с майката или упълномощено от нея лице за участие в международни конкурси и олимпиади.

Относно искането за заместващо съгласие за пътуване в Китай и Обединени арабски емирства, съдът намира, че посочените страни не са страни по Хагската конвенция за гражданско-правните аспекти на международното отвлечение на деца. Единствено Китай е страна по Конвенцията, но Конвенцията все още не е влязла в сила в Китай. Това означава, че не са налице правни гаранции при нарушаване на цитирания нормативен акт, поради което и съответните държави имат основание за отказ да изпълнят международен акт. В този смисъл другата страна няма възможност да се ползва от защитата, която предвижда конвенцията. Съдебното решение следва да изключва възможността българската държава да бъде лишена от всякаква възможност за контрол върху действията на родителя, с който детето е извън пределите на България - в държави, които не са членки на ЕС или не са членки на Хагската конвенция от 1980 г. за гражданскоправните аспекти на международното отвлечение на деца, поради което българската държава не би могла да гарантира изпълнението на собствените си съдебни решения за осъществяване на мерки за лични отношения между детето и родителя, който се е противопоставил на извеждането на детето зад граница. Ето защо съдът намира, че не е в интерес на детето да бъде разрешено да пътува до Китай и Обединени арабски емирства. Относно разрешението искано за Албания, липсват твърдения за наложителност или за планирано пътуване на детето. Общозвестно, че политическата ситуация в Албания е обострена. Съдът намира, че по делото не се установява необходимост детето да пътува до посочените държави, поради което и не следва да се дава заместващо съгласие за тях.

В конкретния и доколкото е искането за заместващо съгласие за пътувания е свързано и с участие на детето в международни състезания и съблюдавайки най-вече и основно от интереса на детето. Следва да се отбележи, че непълнолетния не бива да бъде възпиран да участва на международни състезания предвид развитието на дарбите и уменията му и с оглед демонстрираните до сега резултати на тези състезания. При това броят на пътуванията не следва да бъде ограничаван предварително, тъй като е невъзможно да бъде предвидено към кой момент ще възникне необходимостта от такова и до коя държава ще е то. Правото на непълнолетния да напусне пределите на страната не може да бъде ограничавано само поради отказ на родителя, който не упражнява родителските права да се лиши от регулярните свикания с детето си през определен период - необходимостта се преценява на първо място с оглед интереса на детето, с който родителят е длъжен да се съобрази и евентуално да търпи това временно ограничаване на правата си /виж решение № 982 от

15.03.2010 г. на ВКС по гр. д. № 900/2009 г., IV г. о./.

Оттук и съдът намира, че на молителката следва да се даде разрешение, като се замести съгласието на бащата за пътуване на детето, извън територията на Република България, до навършването на пълнолетие, за неограничен брой пътувания в държавите-членки на ЕС, Македония, Сърбия, Турция, Мароко, Тунис, САЩ, Канада, Япония и Сингапур, където ще се провеждат международни олимпиади и състезания по математика, на които детето е класирано, придружавано от майката или упълномощено от нея лице.

Поначало за разлика от пътуванията свързани с международните изяви на детето, пътуванията за почивка, туризъм и посещение на роднини нямат изключителен характер, поради което разрешението следва да се даде за определен срок, но в конкретния случай детето М. А. е на 16 години, като след около два месеца ще направи 17 г., поради което съдът счита, че разрешението следва да бъде дадено до навършване на пълнолетие на детето.

По искането за заместващо съгласие за издаване на задграничен паспорт.

Паспортът е документ за преминаване на държавната граница на Република България и за пребиваване извън страната /чл. 34, ал. 1 от Закона за българските лични документи - ЗБЛД/ и се съхранява от родителите или настойниците на малолетни лица, за които те отговарят /чл. 8, ал. 1, т. 2 ЗБЛД/. В случаите на разногласие между родителите спорът за напускане на страната от малолетни и непълнолетни се решава по реда на чл. 127а СК. Настоящият съдебен състав счита, че при спор относно напускането на страната, няма пречки да бъде заместено съгласието на родителя-ответник за всякакви видове документи, необходими за пътуването. При разрешаване на въпросите относно пътуването на детето в чужбина и издаване на необходимите за пътуването документи, съдът се ръководи основно от интересите на детето – виж решение № 33 от 25.02.2014 г. на ВКС по гр. д. № 143/2013 г., III г. о. Издаването на международен паспорт на малолетното дете на страните е изцяло в негов интерес, като предвид липсата на съгласие на М. А. за това и съобразно чл. 45 ЗБЛД искането за заместване съгласието на бащата за издаване на международен паспорт на детето, е основателно и следва да бъде уважено.

На основание чл. 127а, ал. 4 СК следва да се допусне предварително изпълнение на решението.

По разноските:

На молителката следва да се присъдят направените по делото разноски в размер на **805 лв.**

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ЗАМЕСТВА СЪГЛАСИЕТО на бащата Р. Т. А., ЕГН *****, за издаване на задграничен паспорт и за пътувания на детето М. Р. А., ЕГН *****, придружавано от

майката Г. П. П., ЕГН ***** или придружавано от друго лице само със съгласието на майка му Г. П. П., ЕГН *****, до навършването на пълнолетие от страна на М. Р. А., ЕГН *****, извън територията на Република България, за неограничен брой пътувания в държавите-членки на ЕС, Република Македония, Сърбия, Турция, Мароко, Тунис, САЩ, Канада, Япония, Сингапур, с цел почивки и екскурзии, както и за участие международни олимпиади и състезания.

ДОПУСКА на основание чл. 127а, ал. 4 СК предварително изпълнение на решението за пътуванията на детето в чужбина /както по иска на майката, така и по иска на бащата/ и за издаването на международен паспорт на малолетния.

Решението, в частта с която се допуска предварително изпълнение, има характер на определение и подлежи на обжалване с частна жалба пред Софийски градски съд в едноседмичен срок от връчването му на страните.

ОСЪЖДА Р. Т. А., ЕГН *****, да заплати на Г. П. П., ЕГН *****, сумата от **805 лева** – разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Софийския градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____